№ 2.

KURYER LITEWSKI

Za Naywyższém Dozwoleniem

w WILNIE V. S. 6. STYCZNIA 1804. ROKU WE SRODĘ

z Petersburga S. V. 25. Grudnia

Major Patkul naznaczony plac Majorem w Mohilewie, Major Szatyłow w Smoleńsku. Kawalergardów Półkownik Safonow uwalnia się od służby; Mariupolskiego półku huzarów Półkownik Borszczow z mundurem. Arcy Biskup Kazański i Simbirski Serapion będzie Kijowskim Metropolitą i członkiem Synodu. Protoierey w Nikołaiewie Pawłowski obdarzony krzyżem który na piersiach ma nosić, że własném staraniem urządził szpital na 25 osob chorych — D. 20 poświęcona cerkiew założona przez s. p. Imperatora PAWŁA I. Obrządek odprawił członek Synodu Amuroży Metropolita Nowhorodzki; Kazanie miał nauczyciel wymowy w Seminaryum armiiskiém Malinowski, w obecności licznie zgromadzonego ludu. Seminarystom tu edukacyą biorącym przełożono, iak nieśmiertelną wdzięczność winni są Monarsze, z którego dobrodzieystwa i szczodrobliwości maią wychowanie przyzwoite.

z Londynu 23. Grudnia.

Lord Hawkesbury doniosł Ministrom zagranicznym, że dla nayważnieyszych przyczyn w dzisieyszych okolicznosciach Król zabrania zawiiać okrętom neutralnym do wschodnich portów Brytańnii W. od Humber do Margate, wyiowszy Yarmouth i Dunes. — Biegała pogłoska, że przybył tu z Paryża syn Prezydenta Jeffersona; zkąd wniosek, iż Amerykańskie stany pośrednictwo przyięły do pogodzenia nas z Francuzami. Pokazało się, że podróżny był synem Pona Livingstona, i przyniosł warunki nie do pokoiu z Konsulem, lecz handlowe z stanami zieduoczonemi. — W izbach Parlamentowych obrady zawieszone być maią do 1. lutego. — W Indyi zachodniey, gdy G. Grinfield podbiiał osady Batawskie, Francuzi w liczbie 2 t. wyszedłszy z Guadalupy zabrać nam chcieli wyspę Antigoa; lecz eskadra prędzey nad mniemanie powracaiąca z wyprawy, przymusiła nieprzyiacioł zaniechać przedsięwzięcia. — Kommendant oney Hood ogłosił porty Martiniki zamknięmi. Przeciwnie Admirał Villaret wydał odezwę do narodów obojętnych, przekładaiąc że 2 lub 3 Angielskie statki zamknąć nie mogą licznych portów tey wyspy; więc mogą żeglować bezpiecznie, u Francuzów znaydą pomoc, zamianę zyskowną produktów; wkrótce zas rzecz inną postać wezmie, gdy Villaret posiłki spodziewane z Europy odbierze Lecz listy z Barbados donoszą, że z Martiniki do S. Vincent przybył okręt, ofiaruiąc imieniem obywatelów poddać wyspę Jerzemu 3, pod którego rządem kwitneła szczęśliwie przez rewolucyiną woynę, nie doznaiąc buntu, mordów; pożogi od ludu czarnego. Sam tylko niedostatek żołnierza lądowego przeszkadza Anglikom zaiąć wszystkie osady nieprzyiacielskie w tych stronach.

Wodzowie nasi mieć muszą taiemne związki z Generałami Murzynów w S. Domingo. Miasta Marc, Cayes i kilka innych dla tego nam się poddały, że od zawziętego ludu potężnie ściśnione były. Dessalines grzecznie przyiął prożbę Anglików ażeby nie wycinał Francuzkiey załogi, i bezbronnego ludu, iak groził, i podobno uczynił nie na iednem miescu. Ten wódz głosno oswiadcza, że S. Domingo wolną i niepodległą być musi osadą dla czarnego ludu; Europeyczykom wolno iest zawiiać do portów dla handlu; lecz dzierżawy gruntowey i osiadłości mieć nie mogą. Rozsądni widzą z daleka, że niewolnicy w Jamaica i po innych wyspach cukrowych podobnie myślić mogą. Jamaica liczy wiele Murzynów wolnych, więcey zbiegów, którzy uciekłszy od panów znaleźli zchronienie w górach niedostępnych; otwarte zródło klęsk i woyny domowey; iuż nawet u ludzi na pozór ieszcze wiernych znaleziono w domu znaczny skład rozmaitey broni. — Elfi Bey Mammeluków dwór pożegnał; Król, Królowa X. Gallii rozmawiali z nim przez tłumacza; dziękował uroczyście za oswobodzenie Egiptu od Francuzów, zapewnił niewygasłą wdzięczność spółziomków dla W. Brytańnii, prosił o dalsze względy dla nich; nakoniec przeprowadzony od wielu Officyerów, z któremi w Egipcie zabrał znaiomość, udał się do Portsmouth; ztąd na fregacie Argo od 44 armat wypłynoł do Malty i Alexandryi; o przyczynach i skutku poselstwa iego więcey domysłów niż pewnych wiadomosci zawieraią pisma nasze.

Dawniey mówiono że woyska Francuzkie siadać w okręta nie chciały; dziś głoszą że toż samo uczynili Batawowie. Gdyby tak było, nie czynilibyśmy przygotowania nagłego do obrony. X. York zwoływa często rady woyskowe, na których znayduią się Ministrowie, naybardziey Addington i Hobart. Dał rozkaz milicyom, ochotnikom pospolitemu ruszeniu, ażeby d. 27 znaydowali się wszyscy na wyznaczoném stanowisku; dziś rozkazy odwołał uwiadomiony podobno że nieprzyiaciel w tych dniach lądować nie będzie. Z drugiey strony Lord Moira główny Kommendant w Szkocyi pisze do rządu i przyiacioł donosząc, że G. Victor z woyskiem zprzymierzoném pewnie ma przybyć pod Edinburg; wodz nasz uczynił wszelką gotowość do spotkania lądniących nieprzyiacioł, albo do wydania walney bitwy wraz po wylądowaniu, ażeby nie dał im czasu obrania wygodnych stanowisk, zprowadzenia posiłków, sprawienia w kraiu donowych rozruchów. i rozrzucenia trwogi powszechney. W Irlandyi powiodło się Vice Królowi poymać naczelnika rokoszanów i zbóyców Dwyer; ukrywał się przez czas długi w górach Hrabstwa Wicklow; ztamtąd wypadaiąc szkodę, niepokóy roznosił w okolicach; straciwszy wodza towarzysze rozeszli się do domów.— Woysk w Indyi wschodniey głównym kommendantom wyznaczony G. Craddok; listy z Madras lądem przysłane zbiły pogłoskę o zaięciu eskadry Admirała Linois, ten znaydował się ieszcze w wyspie Francuzkiey. Król Candy na wyspie Ceylan w początkach zwycięzony widząc choroby niszczące woysko Brytańnii W. powrócił z ucieczki, nabrał odwagi, woynę odnowił, zwiodł wielką bitwę; która strona zwyciężyła, nie donosi kompania wschodnia.

Pisma nasze są napełnione smutnemi wiadomosciami o rozbiciu i zatonieniu kupieckich i woiennych okrętów. Burze w iesieni teraznieyszey nad zwyczay długo trwały, z większém nad przeszłe natężeniem; dzisieysza inna srogością przechodzi. Przypatruiąc się oney skutkom straszliwym, naprzód mysl zwracamy ku flotcie Admirała Cornwalis; ta dziś zasłania Anglią i Irlandyą od napaści gotowey; dotąd wiele wytrzymuiąc zachowała poruczone stanowisko pod Brestem; ieżeli teraz potrafi utrzymać się przy Francuzkich brzegach, powiemy z Horacyuszem do Admirała szczęśliwego i śmiałego.

Illi robur et æs triplex circa pectus erat.— Biega pogłoska, że Konsul odłoży wyprawę do wiosny; przyczyną być ma niedostatek pieniędzy; potrzebuią ieszcze Francuzi 150 milli. fr. dla dokończenia, co zgotować umyślili na zgubę narodu naszego — Okręta powracaiące z Indyi zachodniey przyniosły nam żółtą gorączkę; na niektórych wiele ludzi umarło w przeprawie; Admiralicya wszystkim naznaczyła długą i ścisłą kwarantanę.—Między skarbami z Hannoweru przez Meklenburg uprowadzonemi przed Francuzkim naiazdem, znaydowało się srebro stołowe Elektora. U nas w kraiu panuie wielki niedostatek pieniędzy gotowych; rząd ma dozwolić cyrkulacyą piastrów Hiszp.

Jeżeli wiarę dać trzeba Ministrom, kray Angielski i armia dziś znayduią się w kwitnącym stanie. Windham inaczey rozumie. Gani Ministrom, że po traktacie Amiens rozwiązali woyska lądowe; teraz muszą dawać na rękę żołnierzowi 50 gineów; gdy dawniey nad 5 nie płacono. Koszt. na odzianie, uzbroienie, utrzymanie ochotników przeydzie 3 mill. F.S. tych nie liczą którzy iako bogatsi własnym nakładem służą kraiowi. A iaka z nich pomoc! Na gorliwości nie zbywa i ochocie, za pierwszą odezwą od rządu bez żadnego zachęcenia staneło ludu 380 t. Lecz któż rozsądny porównywać będzie woyska regularne z ochotnikami i pospolitém ruszeniem! W pierwszych sprawiedliwa nadzieia; ostatni od robot wieyskich i rzemiosł oderwani w liczbie ogromney, szkodę nienadgrodzoną iuż przynieśli; pożytek z nich wkrótce się pokaże. Rezerwa dotąd zamiast przepisanych 50 t. nie liczy nad 24. z niey do armii dawney nie wcielono nad 5 t. To widząc dobry obywatel trwożyć się i lękać powinien o niepodległość oyczyzny. Ochotników, gmin pospolity stawią Ministrowie przeciw legionom Buonaparte. Ale czyliż w krótkim czasie wyćwiczonemi być mogli? nabrać ducha żołnierskiego? Nie zbywa na odwadze! dosyć że na témże nie trzeba znaiomości manewrów? cierpliwości i wytrwania, gdyby nawet na męztwie nie zbywało. Jak wielu przecie z liczby nieskończoney znaleść można, ktorzyby z żołnierzem regularnym w porównanie iść mogli? zapomnieli domowych wygod? podlegać chcieli woyskowey starszyźnie, z uymą stopnia dostoynego na iakim byli w narodzie? Ochota i gorliwość narodu wychwalone dość nigdy nie będą; lud uciśniony z dawna podatkami, znosi ciężar pospolitego ruszenia, kosztuiący prócz wydatków skarbowych, 5. mill. FS. Maytków, żołnierzy milicyi, ochotników wystawił 675 t. Jeżeli upadnie narod, zgrzeszą Ministrowie, nie umieiętni użyć tak wielkiey potęgi i dostatków.

Jeżeli przegrana pod Dunquerque, nieszczęśliwa kampania w Belgium r. 1794 pod sprawą X. York, haniebna z Hollandyi do Hannoweru ucieczka, lądowanie w Quiberon, Ostendzie, Ferrolu; fatalna wyprawa i kapitulacya w Helder r. 1799. sprawiły powszechne rozumienie za granicą i w kraiu, że dziś Angielski żołnierz nie iest czém był za Cromwella i Marlborugha, co był ieszcze pod Ferdynandem Brunswickim na 7 letniey woynie; z drugiey strony do Egiptu wyprawa dowiodła, że Anglicy pod wodzem doskonałym ieszcze mierzyć się mogą z nabitnieyszym na lądzie nieprzyiacielem. Na czele ochotników kroćiowych liczemy 2 t. wyższych Officyerów, 6700 kapitanów; 12 t. Porucżników i Chorążych, 18 t. Unterofficyerów. Uzbraiaiąc ludu wiele, nie dalismy ieszcze w miarę ludności 3 Królestw. Londyn cały wystawił ledwie 820 iezdnych, 24 t. pieszych; Hrabstwo Midlessex 82 iazdy 3 t. p. Surrey 940 i. 7 t. p. toż samo uczyniły wszystkie prowincye. Lecz i ta liczba chociaż rozrzucona po rozległych brzegach, może się zgromadzić; mogłaby nawet pokonać Konsula lądującego na czele 200 t. gdybyśmy lud mieli ćwiczony, i wodzów z doskonałości, talentów, naybardziey zaś szczęścia nieodstępnego znaiomych narodowi, upodobanych ziomkom, strasznych Francuzom. Powracam więc do dawnego zdania, że lepiey było pomnożyć regularne woysko, niż lud zwoływać do pospolitego ruszenia; oducząć od pracy, powierzać Oyczyzny całość ręce do boiu nieuprawney.

Popierali zdanie Windhama Lawrence i Crawford, wyrzucaiąc na oczy Ministrom, że tych który w Parlamencie nie chwalą rządu czynności oskarżać smieią przed narodem, iako nieprzyiacioł oyczyzny, i na powszechną nienawiść skazywać. Wymawiał się Addington i dowodził, iż nie szuka bynaymniey zalety przed gminem w czernidle myślących przeciwnie. Ale rzućmy, przydał, osobistość, za honorem Anglików usta otworzyć muszę. Czyliż uwierzy potomność, że w Parlamentowych izbach, Reprezentanci narodu, twierdzili, że 600 t. zbroynego ludu nic nie dokażą w okolicznosciach dzisieyszych, przeciw 200 t. żołnierzy Konsulowskich? Któż iest nieswiadomy tak badzo dzieiów, ażeby nie słyszał iż tłumy niekarne wprawdzie i mniey ćwiczone, lecz zapalone duchem wolnosci i niepodległości oyczystey, dokazywały cudów częstokroć, i nayświetnieysze zwycięztwa odniosły nad regularnym żołnierzem? —Tak mówił cywilny człowiek; z mowy iego zgorszyli się ludzie woyskowi; powstały przeciw Ministrowi ostre i uszczypliwe głosy; zacięte spory; nakoniec iednak zgodzili się wszyscy iednomyślnie, iż na obronę kraiu wszystko dać trzeba.—Na mieyscu fregat, które zamykaiąc Elbę i Weser zatonęły, Admiralicya inne tam posłała. Utrzymuie się pogłoska, że na tych rzekach wolną żeglugę i handel mieć wkrótce będziemy. Wprawdzie dwor Wiedeński woyną wyniszczony, zachowaniem powagi Cesarskiey w Rzeszy zabawny, mniey zdaie się uważać obroty Francuzkie w północnych Niemczech; lecz inne dwory, mianowicie Berliński, staraią się usilnie, ażeby Konsul odciągnoł woyska swoie od Elby; wyrachować trudno, iak wielką z przerwania handlu poniósł szkodę Hamburg i przyległe kraie.

z Paryża 26 grudnia.

Wszystkie regimenta RPtey do wyprawy przeznaczone, i te co w domu zostaią odebrały rozkaz dostarczyć po 50 i 100 wybranych ludzi do obozu w Arras; tu zgromadzona dywizya, cała gwardyą pomnożona, i woyskiem RPtey Włoskiey, otaczać będzie Konsula w lądowaniu i wyprawie. Ta według odgłosu powszechnego iest bardzo bliska; niektórzy mówią, że d. 15 stycznia lub trochę póżniey nastąpi koniecznie; gwardyi część mała w Paryżu zostanie, resztę iuż przesłano do portów; flottylla u nas uzbroiona w liczbie 130 statków odpłyneła do Rouen dywizyami; tam uzbroiona i opatrzona we wszystko przeydzie do Boulogne. Działa, prochy, ammunicye. Sekwana posyłamy ztąd i innych zbroiowni do portów; kilka millionów sucharów pieczonych w Belgium przewieziono gdzie potrzeba; z lasu Soignies kilkadziesiąt tysięcy wioseł dostarczono flottylli; resztę w liczbie 24 t. wkrótce dadzą czyńni Belgowie tam gdzie im idzie o pokazanie iak są życzliwemi rządcy nayważnieyszemu i nowey oyczyźnie. W Boulogne iuż liczono 600 zbroynych szalup; liczba znacznie się powiększa codziennie; przed kilko dniami ieszcze 20 wyszło z Cherburga; inne z Orient płyną, Rochefort, Brestu, Malo, i bliższych stanowisk. Jedna dywizya spotkawszy 2 okręta Angielskie od 74 armat, staneła na kotwicach, wytrzymała całogodzinne strzelanie, dawała ognia trafnie, przymusiła nieprzyiacioł uchodzić na głębinę sama zas nieuszkodzona, nie straciwszy nic w zabitych i ranionych drogę kończyła spokoynie.

Rząd naybardziey zdaie się troskliwym o zgromadzenie liczby maytków potrzebney; w departamentach nadmorskich Prefektowie zwołali młodzieńców od lat 12 i starców 60 letnich, którzy znaią się na żegludze, w iednych stanach

wszyscy z ochotą; w drugich lud rozbiegać się zaczyna unikaiąc służby; trzeba było użyć przymusu na nie posłusznych; co większą trwogę sprawiło, naybardziey w Bordeaux. Więc musiał Prefekt wydać odezwę dla zaspokoienia umysłów, oświadczaiąc, że sami tylko zaięci konskrypcyą maytkowie imani będą. Podobnym sposobem w Departamentach Vendeyskich po wielu wsiach lud niechciał posyłać młodzieńców do obozu; lecz i tam regularny żołnierz zwyciężył trunośći, pogromił nieposłusznych, rozwiązał lud zbuntowany; nie obeszło się bez krwi rozlania. Szczęściem żadne miasto nie weszło do związku buntowniczego; pamiętaią wszystkie, i długo nie mogą zapomnieć, co zyskały uwikłanę w domową woynę. Konsul nie mogąc w kraiu znaleść morskiego ludu iak wiele potrzebował, szuka pomocy u postronnych i zprzymierzonych narodów. Pod dawnym rządem Ligurya dostarczała tysiące maytków departamentowi Touloúskiemu; i teraz Officyerowie Francuzcy zaciągneli w Genui 4 t. którzy śpiesznie ciągną dywizyami; iuż pierwsza w Dunquerque stanela. — X. Ostrogothii stryi Króla Szwedzkiego umarł w Montpellier, gdzie długo mieszkał dla poratowania zdrowia. — Do legionu honorowego przyięto. Poetów: Lebrun, Arnaud, Legouvê, Malarzów Dawid i Guerin, Snycerów Houdon i Moette; albowiem żaden stan, żadna klassa obywatelów pożytecznych wyłączona nie iest od naywyższego zaszczytu w narodzie. — Konsul codzieńnie miewa długie rozmowy z Generałami którzy są przeznaczeni do wiadomey wyprawy; wielu odebrawszy instrukcye do portów i obozów pośpieszyło. Dla woysk ze Włoch spodziewanych w liczbie 7100 żołnierzy, 1300 koni oboz wytknięty blizko Dunquerque; tamże prowadzą 2 t. wybranych młodzieńców do służby morskiey.

z Hagi 27 grudnia.

Od czasu dawnego nie mieliśmy zimy łagodnieyszey nad teraznieyszą; co prawdziwém iest szczęściem dla nas i Francuzów; z iedney strony woyska lądowe do brzegów morskich zebrane stać mogą w budach i pod namiotami bez wielkiey przykrości; z drugiey ogromne przygotowania do wyprawy śpiesznıey kończyć możemy. Już wszystkie prawie statki do niey przeznaczone zpłynely kanałami do portów; Flessingue ogarnąć ich nie może. Utrzymuie się pogłoska o blizkiém przeprowadzeniu flottylli do Ostendy, Dunquerque, Boulogne; inni mówią, że G. Victor ztąd prosto póydzie do Szkocyi. Nie długo iuż w wątpliwości zostawać będziemy; zgadzaią się wszyscy, że wyprawa w styczniu przyidzie do skutku. Gdy zaś woyska zciągaią do Zelandyi, drugie ciągną śpiesznie do Texel dokąd udał się G. Dumonceau. Nad nadzieię znaczna liczba Officyerów Batawskich od służby uwolnionych, albo którzy losem nie są przeznaczeni na wyprawę, zapisuie się między ochotnikami. Naybardziey zaś rząd iest troskliwy o zebranie potrzebney liczby maytków doświadczonych, nic nie oszczędzaiąc dla zachęcenia tego ludu, na którego wierności naywięcey zależy, a doświadczenie kilkakrotne nauczyło, że naymniey miał ochoty walczyć z Anglikami. Przed kilko dniami wyrokiem sądu woyskowego na śmierć szubieniczną zkazanym został Ekipażmeyster, który r. 1799 lud swóy namówił do poddania fregaty nieprzyiaciołom bez odporu żadnego w Texel.

Jeżeli przyczyny polityczne nie wstrzymaią wyprawy, wstrzyma onę zapewne do nieiakiego czasu burza ciągle trwaiąca od kilku tygodni. Zawczora mieliśmy nad inne strasźliwszą; brzegi nasze okryły się znowu ułomkami rozbitych i potopionych okrętów; wkrótce wiedzieć będziemy iakie były. Pozostałe w Texel, Helvoetsluys, Harlingen, Hoorn, Enkhuysen, Medemblik, i na innych mieyscach lekkie statki płyną do głównego stanowiska. 3 półbrygady spodziewane z Hannoweru pod G. Pactod d. 4 Stycznia nad morzem staną. W drugiey stronie Francuzi z Ostendy do Boulogne przeprowadzaią flottyllę; od iedney dywizyi oderwane 4 Szalupy z blizka ścigane zapędziły się na piasek. Pośpieszył okręt Angielski chcąc one zabrać lub zniszczyć; lecz nadbrzeżnie batterye za prawą G. Serras dały ognia; uszedł nieprzyiaciel; statki podniesione drogę spokoynie kończyły. — W mieście Leydén przez całą zimę codzieńnie rozdawać kazano 3 t. porcyi supy Rumfordskiey; przykłada się naywięcey do ratowania ubogich młodź edukacyą biorąca w Akademii. Amerykańskie stany w Amsterdamie zaciągaią długu 18 mill. zł. hol, summa iest przeznaczona na wypłacenie długu Francuzom za Louisianę. — Ostatnia burza dość znaczną szkodę zrobiła w okrętach do wyprawy przeznaczonych.

z Constantinopola 3 grudnia.

Większa część mieszkańców naszey stolicy i przedmieściów była niedawno straszliwie potrwożoną, Zbliżyli się do murów z Baszowie z rządu nieukontentowani na czele znaczney liczby rokoszanów; potęga ich nie groziła bezpieczeństwu powszechnemu sama przez się; lecz w mieście mieli wielu przyiacioł; dostrzeżona z niemi korrespondencya boiaźnią napełniła lud i starszyznę. Co się działo w Sułtańskim pałacu nie wiemy; ponieważ Selim pilnie taił przed okiem gminu troski swoie; postrzeżone pomnożyłyby zamieszanie. Tym czasem zgromadzali się Ministrowie, naradzał się Dywan, urzędnicy w nieustanney byli czynności. Naostatek po wielu prożbach, namowach, obietnicach ruszaią w pole Jańczary; buntownicy bez krwi rozlania oddalaią się od murów, iak daleko niewiadomo, a mieyscy rokoszanie zamykaią się w domach. Jak przeszła burza trudno zgadnąć. Zdaniem wielu Sułtan miał dać Baszom pieniądze; ieżeli tak uczynił, nie kupił pokoiu, owszem ośmielił zuchwałych do nowego przedsięwzięcia.

Od granic Włoskich 19. Grudnia.

XX. Meklenburg Schwerin i Lichtenstein przybyli do Rzymu. Od Pazdziernika 3 były gwałtowne powodzi w tém mieście; teraznieysza nayszkodliwsza; wezbrany Tiber zalał nie tylko okoliczne pola, aleteż część niższą wielu domów. — W Liwornie iest pogłoska, że rząd Sardyński oświadczył się trzymać z Anglikami. Drudzy mówią, że gdy Lord Nelson nie mogąc żywności dostać w Barcellonie udał się z prożbą do Wice Króla Sardynij, ten odpowiedział, że nic uczynić nie może dopóki nie odbierze rozkazów od Monarchy swoiego z Rzymu. — Dwory Madrycki i Lisboński nie ogłosiły urzędownie ugody z Konsulem popisaney względem neutralności; milczą Anglicy, albo zezwalaiąc na wszystko, czyliteż nie chcąc pomnażać liczby nieprzyiacioł swoich. Hiszpani zaś pilnie uzbraiaią woienne okręta, lud morski zbieraią, ażeby gotowemi byli na przypadek. — Statki zbroyne RPtey Włoskiey staneły na kotwicach bronić maiąc uyścia Po rzeki. — Korsarze Afrykańscy napełniaią morze środziemne; gdyby straszna im nie była flaga Angielska, gdyby nie poważali Francuzkiey, Austryackiey, Włochom i Narodom oboiętnym żegluga byłaby niepodobna.

Wice Prezydent Melzi pisał do Konsula i Prezydenta. Zwołałem prawodawców; w upłynionym roku RPta w pokoiu spoczywała, który przywróciłeś narodom lądowym i zachowałeś przeciw usiłowaniom nieprzyiaciela. Lud poznawać zaczyna stałość nowego rządu, mądrość praw, potrzebę porządku. Położone są zasady przyszłego szczęścia tey ziemi, iakie nam przeznacza geniusz Fundatora. Imieniem całego narodu niosę wdzięczność za dobrodzieystwa przeszłe, i za te któreś nam przeznaczył. Czyniąc odmiany mądre w prawodastwie narodu wielkiego, wskazuiesz drogę Włochom; ten przykład nas przekonywa, że iak dobrodzieystwa twoie są nieskończone, i wdzięczność nasza granic żadnych mieć nie powinna. — Odpowiedział Bu-

onaparte. Wdzięczen iestem za ten dowod szacuuku i przywiązania Włoskiego ludu. Prawa któreście napisali w r. prz. ugruntowały dobro i pomyślność RPtey Podobne w r. ter. pisać będziecie. W iakichkolwiek okolicznościach mam zostawać, zawsze los i szczęscie waszego narodu mieć będę w pamięci.—Mówią, że Konsul nie tylko nie kazał dzielić na Departamenta i do Francyi przyłączać Xięztwa Parmy, Placencyi, i Guastalli; owszem, cały ten kray ustąpił Królowi Etrusków; Minister Ventura miał przyiąć dzierżawę d. 10.

Ponieważ wkrótce zamyślamy ztąd wyiechać, czyniemy nasze doniesienie, iż mamy namy instrumenta optyczne: 1. Mikroskopia composita. 2. Mikroskopia słoneczne. 3. Pryzmata. 4. Wielkie i małe Perspektywy, iakoteż wszelkiego kalibru. 5. Małe ręczne Teleskopia 6. Różnego gatunku szkła podług oka każdego i potrzeby, niemniey okulary dla oczu, które ieszcze tylko cokolwiek promienia maią, toż samo i na krótki wzrok maiących, tak iż siedząc i w dalekiey odległości czytać i widzieć mogą. 7; Różnego rodzaiu palące powiększaiące zwierciadła. Oprócz zaś wzwyż wymienionych znayduią się u nas szkła optyczne, Camera obskura, Laterna magica, Camera ocularis, &c. Do tego wszelkie zepsute instrumeeta optyczne reparuiemy. Gdy zaś takowych szkieł i instrumentow nigdzie nie przedaią, my podobnież z takowemi na przedaż nie wysyłamy; a więc każdego Amatora zapraszamy do siebie, zaręczaiąc cenę mierną i ukontentowania każdego. — Bracia Goldschmidowie mieszkamy na ulicy Niemieckiey na przeciw JP. Mullerowey pod N. 379 na dole, gdzie widać na drzwiach malowane Perspektywy, różne instrumenta &c.

Do uczoney Publiczności Uwiadomienie z Księgarni Jana Floriana Bietscha i Comp.

Wiadomo iest bezwątpienia Publiczności iż od lat dwóch utrzymuiemy magazyn literatury zagraniczney i kraiowey dość znaczny, aby mógł odpowiedzieć iey oczekiwaniu, zachęceni pomnażaiącym się gustem do produktów literatury zagraniczney, chcąc go uczynić powszechnym, z ukontentowaniem czyniemy z siebie ofiarę ustępuiąc z ceny ustanowioney w naszym katalogu Francuzkim 10 od sta kupuiącym za gotowe pieniądze, co tym bardziey usprawiedliwić nasze widoki, iż porównywaiąc ceny naszego Katalogu z Warszawskiém, nietylko w wielu równaią się naszym lecz w niektórych nawet i przewyższaią; zapisuiący dzieła zapewniwszy takowe zlecenie zadatkiem otrzymaią swe dzieła za cenę w katalogu Sławnego w Europie Bibliopoli Korna, umowiwszy się znami o mierne wynadgrodzenie za transport.

Biorący na kredyt niemogą po nas tey ofiary wymagać równie iako w Minsku i Nowogrodku na kontraktach rabat usuniętym będzie.

Kantor rekom: maiąc do usług rozmaitey kondycyi i talentow ludzi. Zapobiega zdrożności przysyłania z słównemi rekwizycyami Faktorow, którzy częstokroć przyszedłszy żądania Panow o ludzie wymieniaią, (a gdy ich Kantor posle) Panowie się takowey rekwizycyi, iako nigdy niebyłey wypieraią; a tak Kantor o nie regularne posyłanie, z naruszeniem publiczney ufności obwinionym zostaie. Przeto prosi, aby swe rekwizycye na Kartach z podpisem własney ręki przysyłali, za któremi bez zawodu swych żądań skutek odbiorą. Przypomina Kantor powierzone sobie do negocyacyi Folwarki, kamienice. stancye, poiazdy, konie, Paiąka, Serwis, i Zegarek repetier. Prosi uwiadomienia o summach na procenta: w podobnym sposobie odebrał Kantor adres od JP. Szeyby byłego Sekretarza I K M poczty Mińs. proszący o uwiadomienie ktoby miał po zmarłych iego Plenipotentach: Obligi i inne Dokumenta Domowi Baronow Szeybow służące, aby o tym Kantor uwiadomił. Takoż uwiadamia Kantor właściciela Papierow zgubionych w Ru przeszłym Xbra 27 d. iż o takowych wie u kogo znayduią się.

Jerzy Wazulis ze Wsi Jańć Gospodarz, poddany JP. Antoniego Jawgiella Rotmistrza Ptu Wiłkomir. w Parafii Wizińskiey mieszkaiącego, na dniu 16 Msca Xbra 1803 Ru uciekł z żoną, i dwóyga dziećmi. Sam Jerzy Wazulis lat ma 40, włosow rusawych urody srzedniey; żona Imieniem Krystyna, słabego wzroku, syn starszy Jakub, ma lat 13. Młodszy Wawrzyniec dziesięcioletni Chłopiec. Uprowadzili z sobą parę koni Gospodarskich i kilka sztuk bydła rogatego; ktoby tych zbiegow zatrzymał, i dał znać do Posseora pomienionych Dobr, w nadgrodę odbierze Rubli 3 bo.

Sąd Taxator: Exdyw: za Dek: Ziem: Gr dnia 10. 10. Julii 1803. ferow: między sukces: Pretens: Kredyt: i Debit: zeszłego Jana Benkiena Szamb: w maięt: Emphit Narewka zwaney w Pow: Pruż: sytuowaney po tymże Jmść Benkienie pozostałey; Agituiący się. ninieyszą powtórną Publikatą wszystkich Kredytorów Preten: i Debit. zeszłego Szam: Benkiena obwieszcza aby każdy maiący do maiątku Benkiena pod Konkurs idącego pretensyą, prawną odezwę z dowodami należnemi na termin d. 20 Januaryi 1804. iako z odroczenia ostatni do Sądu Exdyw: uczynił, kto zaś natym terminie przed wzięciem całey sprawy do namowy dowodów pretensyi swoiey niezłoży, i pod rekognicyą Sądu Exdyw; nie odda, ulegnie na zawsze Ammissyi; przytym Sąd Exdyw: zawiadamia że wtymże terminie d. 20 Januaryi 1804. Massy Maiątku zeszłego Benkiena na Fundusz iego Kredytorów i Pretensorów; wszelkie Ruchomoście, Meble, Naczynia, Srybro, Cyna, Miedź, Zelazo, Poiazdy, Konie, Bydło, różnego rodzaiu zgatunku przez Publiczną Licytacyą więcey daiącym za gotowe pieniądze wyprzedawać się będą, życzący więc sobie zteyże licytacyi cokolwiek nabyć, ma wpomienionym czasie do Maiętności narewki udać się.

JW Jerzy Hrabia Wielhorski Senator i Kawaler wielu Orderow chcąc dostateczny uczynić rozrachunek z Kredytorami swoiemi; którym niezaprzeczone wydał Dokumenta i za onemi miał sobie zaliczone summy, Amianowicie przekonać się żąda, o tych długach ktore na zle uzytych blankietach zapisanemi będąc dotychczas są ukrywanemi, co wzupełnym przekonaniu oswiadcza JW Senator, Ponieważ pokilka kroć tak przez Ogulne pozwanie przed Sąd Kommissarski ziazdowy Warszawski, iakoteż przez publiczne i Rządowe gazety wyzywaiąc Kredytorow do okazania wszelkiego rodzaiu Obligow, Kart, Skryptow, Dokumentow, niemogł być tak szczęśliwym, aby dokładną mogł powziąć wiadomość onych. Teraz zaś oświadcza się przed całą powszechnością że niezaprzeczy żadnemu takowemu Dokumentowi; który iest przez niego samego na Aktualną wziętą summę; lub za iego wiedzą wydany, i że w celu zrobienia z swoiemi Kredytorami przystoynych i przyzwoitych układow, zaprasza wszystkich tych Kredytorow, którzy czystę i niezaprzeczone maią Dokumenta Obligi i skrypta, aby one od daty ninieyszey naydaley wprzeciągu miesięcy szesciu w Aktach Ziemskich Ptt. Grodzieńskiego, pod upadkiem wrzeczy oblatowali Gdzie pod obecnością Rządu i Sądu Głównego Gubernii Grodzieńsko Litt: Dobra Kamieniec Litewski zostaią wtym zaś mieyscu ostrzega się Publiczność aby Dokumentow fałszywie na Blankietach zapisanych, pod utratą za one zaliczoney summy nikt nienabywał i pod żadnym pretextem etiam za naymnieyszą summę niekupował Dat w Grodnie 1803 Ru Msca 9bra 28 dnia takową publikatę iako Plenipotent podpisał.

Ian Sokołowski exped Rzą Nayw Lit: